

6-Mercaptopurine (Purinethol) - MDL

bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa

6-Mercaptopurine (Purinethol®)

Uw behandelend arts en/of verpleegkundig consulent heeft met u gesproken over het gebruik van 6-Mercaptopurine (Purinethol®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn. Ook kunt u lezen wat u moet doen als u last krijgt van bijwerkingen. Deze folder vervangt de bijsluiter niet. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u daarmee terecht bij uw MDL-verpleegkundige.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Hierdoor heeft u minder last van de klachten en een kleinere kans op complicaties die zich bij de ziekte kunnen voordoen.

Medicijnen kunnen de darmontstekingen onderdrukken, maar ze kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen of stoppen met medicijnen kunnen de ontstekingen en daarmee de klachten weer terugkomen.

Werking

6-Mercaptopurine hoort tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn medicijnen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Door het gebruik van 6-Mercaptopurine wordt de zogenoemde 'overactieve afweer' onderdrukt en daarmee de activiteit van de chronische darmontsteking onderdrukt. In hoge dosering is 6-Mercaptopurine een cytostaticum, omdat het de groei van cellen remt en snelgroeïende, woekerende cellen doodt.

De dosering van 6-Mercaptopurine is bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa echter veel lager dan bij de behandeling van kwaadaardige aandoeningen. Hierdoor zullen de bijwerkingen ook minder vaak voorkomen en minder heftig zijn. Dit is belangrijk om te weten, omdat de bijsluiter die u van uw apotheek krijgt, mogelijk meer over hoge dosering bij mensen met kwaadaardige aandoeningen gaat.

6-Mercaptopurine moet meestal 2 tot 3 maanden worden gebruikt voordat er resultaat merkbaar is. Vaak gaat u daarom in het begin door met de medicatie die u al gebruikt. Als blijkt dat u goed op het medicijn reageert en er geen bijwerkingen optreden, kan 6-Mercaptopurine langdurig worden gebruikt.

Gebruik

Doseringen

De dosis is onder andere afhankelijk van uw lichaamsgewicht en verschilt per persoon. Gebruik altijd de dosering die uw arts u heeft voorgeschreven.

Wanneer?

- Gebruik altijd de hoeveelheid 6-Mercaptopurine die door de arts is voorgeschreven. Nooit meer of minder.
- U gebruikt 6-Mercaptopurine in tabletvorm. Neem de tabletten in met water of voedsel. Het is belangrijk dat u niet kauwt en de tabletten heel doorslikt.
- Neem de tabletten in tijdens of meteen na de maaltijd.
- Als u vergeten bent om uw tabletten in te nemen, neem ze dan alsnog in op een later tijdstip op dezelfde dag.
Komt u er de volgende dag pas achter dat u de tabletten vergeten bent, neem ze dan NIET MEER IN. U neemt die dag gewoon de hoeveelheid tabletten die is voorgeschreven.

- Wordt u misselijk van de tabletten, dan adviseren wij u om de inname ervan over de dag te verdelen of 's avonds in te nemen voordat u gaat slapen.
- Gebruik GEEN zuivelproducten (zoals melk, kaas of yoghurt) of zure sappen (vruchtendappen) minstens 1 uur voor of binnen 2 uur na het slikken van de tabletten.

Bijwerkingen

Normaal wordt 6-Mercaptopurine goed verdragen. De meeste bijwerkingen treden op in de eerste weken na het starten. U kunt in deze periode last krijgen van minder eetlust, misselijkheid, braken of diarree. Deze klachten verdwijnen meestal in 2 tot 3 weken.

Een paar weken of maanden na de start met het gebruik van 6-Mercaptopurine kunt u last krijgen van:

- Infecties, zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit wordt veroorzaakt door het remmende effect van het medicijn op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt. Hierdoor kan een storing in de aanmaak van witte bloedcellen optreden.
- Spontane blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen, doordat er minder bloedplaatjes worden aangemaakt.
- Leverfunctiestoornissen. Deze stoornissen kunnen onder andere een gele verkleuring van het oogwit of van de huid veroorzaken.
- Buikklachten die niet passen bij de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. In zeldzame gevallen kan in het begin van de behandeling een alveesklierontsteking (pancreatitis) ontstaan.

Mocht u last krijgen van bijwerkingen, of van koorts, koude rillingen, gele huid, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundige. Neem buiten kantooruren contact op met de huisartsenpost of de dienstdoende maag-, darm-en leverarts.

Omdat 6-Mercaptopurine de afweer vermindert, bent u meer vatbaar voor infecties. Ga daarom intiem contact met mensen, die een infectie (bijv. griep) hebben, uit de weg.

Bloedcontrole

6-Mercaptopurine kan schadelijk zijn voor de leverfunctie en voor de aanmaak van de bloedlichaampjes. Voordat u met dit medicijn begint, wordt daarom bloed bij u afgenomen om uw leverfunctie en de aanmaak van bloedlichaampjes te controleren. Tijdens de behandeling wordt uw bloed ook regelmatig gecontroleerd. In de eerste 3 maanden wordt op week 1, 2, 4, 8 en 12 bloed geprikt. Daarna zal de bloedcontrole 1 keer in de 4 maanden plaatsvinden, zolang u dit medicijn gebruikt.

Elke 4 maanden wordt een herhaal recept gemaakt. Het recept wordt pas uitgeschreven nadat u het bloed heeft laten prikken. Dat gebeurt bij de 4 maanden controle.

Interacties met andere geneesmiddelen

Gebruikt u naast 6-Mercaptopurine ook urinezuurverlagende middelen (zoals Zyloric en Allopurinol), laat dit uw arts dan weten.

Gebruikt u bloedverdunners, meld dan bij de Trombosedienst dat u 6-Mercaptopurine gebruikt.

Interactie met andere stoffen

Ben voorzichtig met alcohol. Alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met 6-Mercaptopurine.

Wat te doen bij een operatie of ingreep?

Als u Purinethol gebruikt en u moet een ingreep ondergaan, bespreek dit met uw arts of verpleegkundige.

Vaccinaties

Meld altijd aan de arts dat u 6-Mercaptopurine gebruikt. 6-Mercaptopurine kan de werking van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moet u niet doen tijdens het gebruik van 6-Mercaptopurine.

Overleg met MDL-arts of MDL-verpleegkundige als u moet worden gevaccineerd. De griepvaccinatie wordt bij het gebruik van 6-Mercaptopurine wel aangeraden.

Vruchtbaarheid

Onderzoek naar het gebruik van 6-Mercaptopurine heeft geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen aangetoond. Heeft u een zwangerschapswens? Overleg met uw behandelend arts over uw medicatie.

Zwangerschap

Vaak is het tijdens de zwangerschap nodig om met 6-Mercaptopurine door te gaan bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Het plotseling verergeren van de ziekte wordt namelijk schadelijker gevonden voor moeder en kind dan de behandeling met 6-Mercaptopurine.

Borstvoeding

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de veiligheid van 6-Mercaptopurine bij het geven van borstvoeding. Hoewel 6-Mercaptopurine maar in kleine hoeveelheden in de moedermelk komt, wordt het gebruik tijdens de borstvoedingsperiode afgeraden.

Geen extra maatregelen nodig

6-Mercaptopurine is onder andere geregistreerd voor de behandeling van leukemie. Vandaar dat u in de bijsluiter strenge hygiënische adviezen aantreft. In de (veel lagere) dosering waarin 6-mercaptopurine wordt gebruikt bij de behandeling van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is **normale hygiëne** voldoende.

Zonlicht en UV-straling

Door het gebruik van 6-Mercaptopurine is er een risico op huidproblemen, waaronder huidkanker. Bescherm u zolang u 6-Mercaptopurine daarom tegen de zon en UV-straling. Gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (SPF 50).

Wij raden het gebruik van een zonnebank sterk af.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan contact op met uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige.

Heeft u problemen en vragen die niet dringend zijn? Bespreek deze dan met uw behandelend arts of MDL-verpleegkundige tijdens uw controlebezoek aan de polikliniek.

Als uw vragen niet kunnen wachten tot de volgende controleafspraak, dan kunt u contact opnemen met de MDL-verpleegkundige via de IBD-coach of (als u geen gebruik maakt van de IBDcoach) telefonisch via het secretariaat op (0475) 38 27 68. Buiten kantoortijden neemt u contact op met de huisartsenpost.

Heeft u vragen over het samengaan van 6-Mercaptopurine met uw andere geneesmiddelen? Neem dan contact op met uw apotheek.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius Ziekenhuis
34290090 - Maag Darm en Leverziekten (MDL) - juli 2023